

Informacja i ogólne zasady dotyczące przeciwdziałania nieetycznym zachowaniom w czasie ćwiczeń terenowych

Wszelkie działania ze strony prowadzącego lub uczestnika ćwiczeń terenowych wywołujące u innego uczestnika wstyd, poczucie szykanowania, zażenowania, czy obniżenie samooceny są niedopuszczalne. Jeśli taka sytuacja zdarzy się jednorazowo, mamy do czynienia z problemem, który należy rozwiązać jak najszybciej, w sposób bezpośredni lub z udziałem mediatora (osoby trzeciej). Jeśli pokrzywdzona osoba doświadcza regularnego poniżania, a zachowania osoby prześladowującej mają charakter ciągły można już mówić o tzw. mobbingu akademickim. Mobbing w środowisku akademickim jako taki nie podlega art. 94 §2 Kodeksu Pracy, jednak formy nękania osób zależnych mogą stać się przedmiotem postępowania karnego. Równie niedopuszczalne są zachowania o podtekście seksualnym, których najjaskrawszym przejawem jest napastowanie i molestowanie seksualne. Jest nim nieakceptowane zachowanie o charakterze seksualnym, np. niechciane komentarze o treści seksualnej, całowanie, czy dotykanie, którego skutkiem jest naruszenie godności lub poniżenie osoby nim dotkniętej. Innym zachowaniem niedopuszczalnym są nadużycia na tle równościowym: wyśmiewanie i poniżanie oraz wypowiedanie treści o charakterze ksenofobicznym, rasistowskim, homofobicznym i dyskryminującym ze względu na płeć, wiek, stan zdrowia lub inne cechy osobowościowe. Należy pamiętać, że formułowanie treści dyskryminujących, w tym ze względu na wyznanie / bezwyznaniowość, płeć, wiek, orientację seksualną, przynależność etniczną, stan zdrowia etc. jest niedopuszczalny zarówno w stosunku do studentów, jak i prowadzącego / prowadzącej. Za karygodne należy uznać przykre czy obraźliwe komentarze względem wykładowców, wyśmiewanie ich cech, czy sposobu prowadzenia zajęć.

Środowiskiem szczególnie sprzyjającym zachowaniom patologicznym są ćwiczenia terenowe, podczas których studenci i prowadzący są zakwaterowani razem w jednym miejscu. Za niedopuszczalne należy uznać kwaterowanie prowadzących i studentów w jednym pokoju. Korzystanie z łazienki, czy toalety winno odbywać się w poszanowaniu prywatności uczestników ćwiczeń terenowych. W przypadku zgłoszenia szczególnych wymagań dotyczących diety, czy reżimu zdrowotnego (zażywanie leków, konieczność regularnego snu itp.) prowadzący powinien ustalić zasady ich realizacji, o ile są one niezbędne dla zdrowia studenta czy studentki, przy czym prowadzący nie ma obowiązku zapewniania zakupu leków czy składników wymaganej zdrowiej diety. Za niedopuszczalne należy uznać wszelkie kontakty o charakterze seksualnym między prowadzącym / prowadzącą ćwiczenia a studentami pozostającymi pod jego / jej opieką. Zachowania o charakterze przemocowym pomiędzy

studentami (zarówno werbalnym, jak i fizycznym) nie powinny mieć miejsca, a jeśli dojdzie do sytuacji konfliktowej (kłótnia, bijatyka, agresywne zachowanie) prowadzący powinien interweniować i starać się rozwiązać konflikt w taki sposób, aby zapewnić bezpieczeństwo wszystkim uczestnikom ćwiczeń terenowych. Szczególnie niebezpieczne jest spożywanie alkoholu w dużych ilościach, nierzadko prowadzące do nieodpowiednich zachowań. Zarówno nadmierne ilości alkoholu, jak i niedozwolonych używek są zabronione. W przypadku podejrzeń dotyczących zażywania narkotyków przez osobę lub osoby biorące udział w ćwiczeniach, należy natychmiast podjąć odpowiednie kroki, włącznie z zawiadomieniem policji.

Przez cały okres trwania ćwiczeń terenowych należy pamiętać, że są to takie same zajęcia objęte programem studiów jak każde inne, a fakt, że realizujemy je w terenie nie zwalnia nas – wykładowców i studentów – do zachowywania się w sposób odpowiedni dla zajęć, których celem jest uzyskanie przez studentów efektów uczenia się oraz uzyskanie profesjonalnego doświadczenia zawodowego.

Uczelnia stara się zapobiegać patologicznym zachowaniom, m.in. poprzez szkolenia, materiały informacyjne oraz powołane do tego osoby ze środowiska akademickiego. Ze swojej strony władze dziekańskie finalizują organizację szkoleń dla wykładowców i pracowników Wydziału. Każdy student / studentka oraz prowadzący / prowadząca ćwiczenia terenowe ma prawo do godności, szacunku, poszanowania swoich przekonań, poszanowania swojej odrębności i nietykalności osobistej. Wszelkie naruszenia tych zasad powinny być zgłaszane władzom Wydziału lub odpowiednim instytucjom akademickim.

W celu zapoznania się z prawami studenta oraz możliwościami zgłaszania wszelkich nieprawidłowości, zachęcam zarówno studentów, jak i prowadzących ćwiczenia terenowe do lektury przygotowanej przeze mnie zakładki na stronie Wydziału:

<https://www.archeologia.uw.edu.pl/studia-program-studia-dzienne-i-wieczorowe/pion-prodziekan-ds-tudenckich/prawa-studenta/>

Z wyrazami szacunku
i nadzieją na wzajemny szacunek w środowisku akademickim,

PRODZIEKAN
Wydziału Archeologii UW
ds. studenckich

dr hab. Agnieszka Tomas